Dunaújvárosi Egyetem Bánki Donát Technikum

Projekt feladat dokumentáció

Projekt tervező: Radnai Szabolcs

Projekt címe: Logikai Hálózat

Osztály: 11.C/ IpInf

Bevezetés

A feladat célja egy kétszintű logikai hálózat tervezése, amely képes előállítani a 4-bites

kódszavak kettes komplemensét. A tervezéshez a következő logikai kapukat kell

alkalmaznunk: NEM, ÉS és VAGY. A kettes komplemens előállítása egy számjegy

inverziójával (NEM művelet) és egy további 1 hozzáadásával valósul meg. Ez a

megoldás kombinációs áramkörök alkalmazásával történik, amelyek biztosítják a kívánt

eredmény elérését.

A probléma definiálása:

A kettes komplemens előállítása egy fontos lépés a számítástechnikában, amely a negatív

számok bináris reprezentációjának meghatározására szolgál. A 4-bites számok kettes

komplemense következő lépésekkel állítható elő: a

1. Az adott 4-bites szám bitjeinek inverziója (NEM alkalmazása) kapu

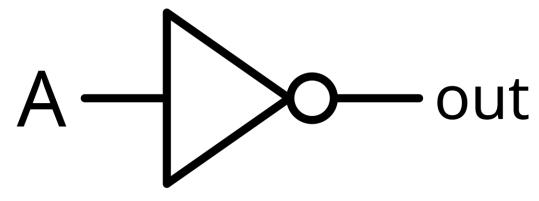
2. A kapott eredményhez 1 hozzáadása, amely a kimeneti számot képezi.

Logikai kapuk áttekintése

A megvalósításhoz szükséges logikai kapuk az alábbiak:

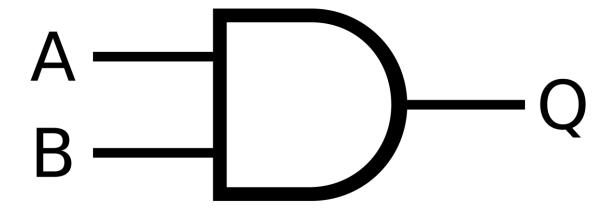
1

1. NEM kapu (NOT): A bemeneti értéket ellentétes logikai szintre alakítja.

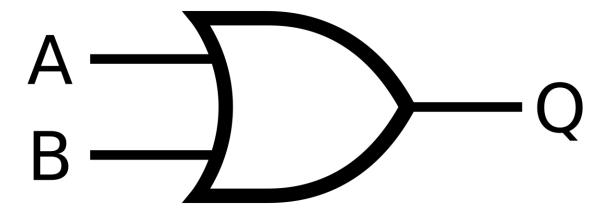
Forrás: https://en.wikipedia.org/wiki/Inverter (logic gate)#/media/File:Not-gate-en.svg/2

2. ÉS kapu (AND): A bemenetek közül csak akkor ad 1-et, ha minden bemenet 1.

Forrás: https://en.wikipedia.org/wiki/AND gate#/media/File:AND ANSI Labelled.svg

3. VAGY kapu (OR): A bemenetek közül akkor ad 1-et, ha legalább egy bemenet 1.

Forrás: https://en.wikipedia.org/wiki/OR gate#/media/File:OR ANSI Labelled.svg

Kettes komplemens áramkör tervezése:

A kettes komplemens előállításához szükséges áramkör a következő lépésekből áll:

- 1. Először a bemeneti 4-bites szám minden egyes bitjére alkalmazzuk a NEM kaput, azaz inverzáljuk a számokat.
- 2. A következő lépés az, hogy hozzáadjuk a 1-et az inverzált értékhez. Ezt a műveletet ÉS és VAGY kapukkal valósítjuk meg, így biztosítva, hogy a 4-bites eredmény minden egyes bitjét helyesen adjuk hozzá.

Igazságtábla:

b 3	b 2	b 1	b 0	NEM b3	NEM b2	NEM b1	NEM b0	2es komplemens (b3' b2' b1' b0' + 1)
0	0	0	0	1	1	1	1	0 0 0 0
0	0	0	1	1	1	1	0	0 0 0 1
0	0	1	0	1	1	0	1	0 0 1 1
0	0	1	1	1	1	0	0	0 0 1 0
0	1	0	0	1	0	1	1	0111
0	1	0	1	1	0	1	0	0110
0	1	1	0	1	0	0	1	0101
0	1	1	1	1	0	0	0	0 1 0 0
1	0	0	0	0	1	1	1	1111
1	0	0	1	0	1	1	0	1110
1	0	1	0	0	1	0	1	1101
1	0	1	1	0	1	0	0	1100
1	1	0	0	0	0	1	1	1011
1	1	0	1	0	0	1	0	1010
1	1	1	0	0	0	0	1	1001
1	1	1	1	0	0	0	0	1000

Lépésről lépésre történő magyarázat:

Az áramkör tervezéséhez először is vegyük figyelembe, hogy a bemeneti szám 4-bites bináris formában érkezik. Mivel a kettes komplemenshez szükséges az összes bit inverziója, használjuk a NEM kaput az egyes bitekre.

Például, ha a bemeneti szám: 0101 (5), akkor az inverzió után: 1010 lesz. Ezután hozzá kell adni 1-et. Az összeadáshoz ÉS és VAGY kapukat alkalmazunk, hogy helyesen szimuláljuk az 1 hozzáadását a kettes komplemshoz.

Áramkör diagram:

Az áramkör diagramját az alábbiak szerint kell megtervezni. Mivel az áramkör felépítése összetett, egy egyszerű szöveges ábrát adok meg az alábbiakban, amely bemutatja, hogyan alkalmazzuk a logikai kapukat a tervezés során.

Áramkör:

- 1. A bemeneti szám b1, b2, b3, b4 (négy bit) érkezik.
- 2. Minden bitre alkalmazzuk a NEM kaput, így az inverzált értékek b1' b2' b3' b4' lesznek.
- 3. Az inverzált számokat össze kell adni egy 1-es értékkel. Ehhez alkalmazzuk az ÉS és VAGY kapukat.

Következtetés:

A 4-bites kódszavak kettes komplemensének előállítása a megfelelő logikai kapuk alkalmazásával sikeresen megoldható. Az NEM, ÉS és VAGY kapuk segítségével a bináris számok inverziója és az 1 hozzáadása szimulálható. A fenti lépések és áramkörök segítségével egy működő kombinációs áramkör hozható létre, amely képes végrehajtani a kettes komplemens számítást.

Önreflexió:

A projekt során jobban megértettem a logikai kapuk működését és azt, hogyan lehet egyszerű elemekből összetettebb áramköröket építeni. A kettes komplemens előállítása

kihívást jelentett, de sokat tanultam belőle, különösen az inverzió és az 1 hozzáadása logikai megvalósításáról.